

Звіт про роботу управління з питань стратегічного розвитку та інвестицій за 2017 рік

Управління працює в рамках Інвестиційної програми міста Рівного на 2017-2020 роки.

Рішенням Рівненської міської ради № 2143 від 06.12.2016 р. затверджена Інвестиційна програма міста Рівного на 2017-2020 роки.

Програма розроблена на основі комплексного підходу до вирішення проблеми активізації інвестиційного забезпечення економіки у відповідності до основних напрямків соціально-економічного розвитку міста та передбачає формування сприятливого інвестиційного клімату, активізацію інвестиційних процесів, залучення вітчизняних та іноземних інвестиційних ресурсів у розвиток економіки та соціальної сфери міста.

Основні напрямки діяльності:

1. Розроблення проектів (енергоефективність, енергозбереження)

1.1. Співпраця з НЕФКО

Північна Екологічна Фінансова Корпорація НЕФКО є міжнародною фінансовою організацією, утвореною у 1990 році Данією, Фінляндією, Ісландією, Норвегією і Швецією.

НЕФКО фінансує широкий спектр екологічних проектів у Центральній та Східній Європі, включаючи і Україну. НЕФКО фінансує проекти з екологічними вигодами, виступає менеджером Фонду для країн Північної Європи, США, Німеччини, Нідерландів, Росії, ЄС і ГЕФ.

Рамкова угода між НЕФКО та Урядом України була ратифікована у 2010 р.

НЕФКО надає пріоритети таким муніципальним проектам з енергозбереження, які здійснюються в школах, дитячих садах, лікарнях і спортивних залах.

Співпраця виконавчого комітету Рівненської міської ради з НЕФКО розпочалася у **червні 2015 року**.

Виконавчим комітетом Рівненської міської ради було подано апікаційну форму проекту «Впровадження енергозбереження у трьох школах та системи енергоменеджменту в бюджетних установах м. Рівне» (ЗОШ № 18, 26 та 27) для участі у програмі «Енергозбереження» стосовно залучення кредиту Північної Екологічної Фінансової Корпорації НЕФКО.

Інформація оцінювалася в ході аналізу інформації на сайтах шкіл та обговорення, на якому був присутній зовнішній консультант НЕФКО Mikael Jönsson (Міхаель Джонссон) з компанії Grontmij AB.

Актуальність проекту обумовлена соціальною значущістю об'єктів, щодо яких будуть впроваджені енергозберігаючі заходи. Зважаючи на те, що останнім часом нові об'єкти бюджетної сфери в експлуатацію майже не вводяться,

основні резерви енергозбереження знаходяться у сфері вдосконалення енергоспоживання раніше побудованих будівель бюджетних установ. Покращення матеріально-технічних, санітарних, естетичних умов для перебування учнів в школах матиме позитивний ефект на досягнення цілей, які перед собою ставить держава.

Міським головою В. Хомком була підписана попередня кредитна пропозиція щодо реалізації проекту «Впровадження енергозбереження у трьох школах та системи енергоменеджменту в бюджетних установах м. Рівне».

Розмір та валюта запозичення – 8 284, 706 тис. грн. (вісім мільйонів двісті вісімдесят чотири тисячі сімсот шість гривень 00 копійок).

Строк запозичення 5 років (включаючи період відстрочки до 1 року від дати підписання, але за будь-яких умов, не більше ніж 6 місяців після завершення проекту).

Відсотки за користування кредитними коштами становлять 3,0 % річних.

Період відстрочки – до 1 року від дати підписання, але не більше ніж 6 місяців після завершення проекту.

Погашення кредиту здійснюється рівними щоквартальними платежами, відповідно до умов кредитного договору, починаючи після завершення періоду відстрочки.

Реалізація проекту містить ряд новацій для нашого міста:

Тендер вперше в місті проводився за правилами НЕФКО (які відповідають правилам більшості міжнародних фінансових організацій), що передбачали такі вимоги до переможця:

- учасник тендеру повинен мати середньорічний дохід протягом попередніх трьох років щонайменше у 2 рази більший від ціни його тендерної пропозиції.

- учасник тендеру успішно постачав подібні устаткування та роботи іншим замовникам, і виконав, принаймні, п'ять (5) подібних контрактів за останні п'ять років.

Очікуваними результатами від реалізації проекту є: покращення клімату в приміщеннях, створення комфортних умов роботи для вчителів, учнів та іншого персоналу, покращення естетичного вигляду будівель комунальної власності. Успішна реалізація даного проекту дасть можливість міській раді брати участь у більш вартісних проектах з залучення коштів європейських банків та міжнародних фінансових організацій.

В рамках співпраці з НЕФКО здійснено таку роботу:

1. Опрацювання бізнес-плану проекту «Впровадження енергозбереження у трьох школах та системи енергоменеджменту в бюджетних установах м. Рівне».

2. Подання пакету документів до Міністерства фінансів України з метою погодження залучення кредиту НЕФКО для фінансування інвестиційного

проекту з впровадження енергозбереження у навчальних закладах м. Рівного (ЗОШ № 18, 26, 27).

Ці три будівлі шкіл були визначені містом, як ті, що мають хороший потенціал для заходів з підвищення енергоефективності з коротким терміном окупності за результатами проведених енергетичних аудитів.

3. Прийнято рішення Виконавчого комітету Рівненської міської ради № 50 від 17.05.2016 року «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Рівненської міської ради від 12.01.2016 року № 2 «Про прогноз бюджету міста Рівного на 2017 та 2018 роки».

Отримано лист з Мінфіну щодо погодження обсягу та умов здійснення запозичення від НЕФКО.

4. Прийнято рішення Рівненською міською радою «Про залучення кредиту НЕФКО для фінансування інвестиційного проекту «Впровадження енергозбереження у трьох школах та системи енергоменеджменту в бюджетних установах м. Рівне».

5. Підготовка пакету документів для проведення аудиту міської ради.

6. Відкриття рахунку в Головному управлінні Державної казначейської служби України у Рівненській області для обліку кредитів та коштів, направлених на їх погашення.

7. Ознайомлення, опрацювання, коригування відповідно до українського законодавства кредитного договору (надання рекомендацій з юридичної точки зору та фінансової для редагування договору).

Організація робочої зустрічі за участю міського голови В. Хомка та представників міста Рівного, що залучені до реалізації проекту з представниками корпорації НЕФКО та компанії Гарде.

Основна мета зустрічі – представлення технічних консультантів та обговорення етапів реалізації проекту.

Консультантами відповідальними за надання підтримки місту у виконанні Проекту призначено:

Консультант з моніторингу – **компанія «ENSI» AS**, *контактна особа:* Гриценко Наталія.

Консультант із підтримки реалізації Проекту – **компанія «Sweco International AB»**, *контактні особи:* Gunnar Bark, Mikael Jönsson.

Субпідрядний консультант із підтримки реалізації Проекту – **компанія «GARDE»**, *контактні особи:* Володимир Дебой, Ірина Цимбалюк.

8. Формування складу робочої групи з реалізації інвестиційного проекту «Впровадження енергозбереження у трьох школах та системи

енергоменеджменту в бюджетних установах м. Рівне», визначення функцій та обов'язків членів робочої групи.

Підготовка та погодження Розпорядження міського голови «Про затвердження складу робочої групи із реалізації інвестиційного проекту «Впровадження енергозбереження у трьох школах та системи енергоменеджменту в бюджетних установах м. Рівне», **керівник робочої групи – Герман Віталій Ігорович**, заступник міського голови.

27 грудня 2016 року відбулось підписання кредитного договору з Північною екологічною фінансовою корпорацією НЕФКО на суму 9,2 млн.грн. щодо реалізації інвестиційного проекту «Впровадження енергозбереження у трьох школах та системи енергоменеджменту в бюджетних установах м. Рівне».

9. Опрацювання технічного завдання для розробки проектно-кошторисної документації на проведення заходів термомодернізації ЗОШ № 18, навчально-виховного комплексу № 26, ЗОШ № 27 в м.Рівне (**січень 2017 року**).

10. Розробка та затвердження Плану закупівель (**лютий-березень 2017 року**).

11. Формування та погодження Тендерної документації (**квітень 2017 року**).

12. Формування тендерного комітету з оцінки тендерних пропозицій.

13. Підготовка та погодження Розпорядження міського голови «Про затвердження тендерного комітету з проведення тендерних закупівель в рамках реалізації проекту «Впровадження енергозбереження у трьох школах та системи енергоменеджменту в бюджетних установах м. Рівне».

28 березня 2017 року – засідання робочої групи з реалізації інвестиційного проекту, на якому було вирішено підготувати лист на Ю.Шевчук з пропозиціями щодо внесення змін до Додатку 1 кредитної угоди.

4 квітня 2017 року – засідання робочої групи з реалізації інвестиційного проекту. Обговорено та схвалено остаточний План закупівель та направлено на затвердження для компанії ГАРДЕ та НЕФКО.

13 квітня 2017 року – учасники робочої групи з реалізації інвестиційного проекту здійснили робочу поїздку до міста Києва. Метою якої стала зустріч з представниками компанії НЕФКО щодо обговорення розробки тендерної документації.

3 травня 2017 року опубліковано запрошення до участі в тендері щодо виконання робіт з капітального ремонту ЗОШ № 18 та 27.

24 травня 2017 року – засідання тендерного комітету, підписання Декларації неупередженості та конфіденційності.

19 червня 2017 року відбулося засідання тендерного комітету з оцінки тендерних пропозицій, на якому відбулось розкриття тендерних пропозицій Учасників.

14. Оформлення протоколу засідання тендерного комітету з розкриття тендерних пропозицій та складання звіту з оцінки тендерних пропозицій.

25 липня 2017 року – сформовано звіт з оцінки конкурсних пропозицій та визначено переможця.

16 серпня 2017 року – підписано договір з переможцем (підрядником) ТОВ «Фірма Опорядрембуд».

Вересень 2017 року – підготовлено та подано до НЕФКО Запит на надання Траншу 1 кредиту в розмірі 2 485 412 грн.

Вересень 2017 року – розроблено та підписано Додаткову угоду 1 до Кредитного Договору ESC 10/15 від 27 грудня 2016 року щодо внесення змін в Додаток 1 стосовно кількості об'єктів на яких буде впроваджено енергоефективні заходи та зміни суми співфінансування проекту містом.

18 вересня 2017 року розроблено та подано на розгляд НЕФКО Звіт про виконання проекту (Звіт про виконання проекту №1).

У вересні 2017 року підрядником розпочато проведення енергоефективних робіт в ЗОШ № 18 та 27.

В ЗОШ I-III ступенів № 18 Рівненської міської ради по вул. Карпинського, 15а у м. Рівному передбачено здійснення таких заходів:

- Утеплення стін (3723,62 м²);
- Заміни вікон (750,36 м²) та зовнішніх дверей (27,88 м²) на енергоефективні;
- Встановлення протипожежних металевих дверей (3,6м²).

В ЗОШ I-III ступенів № 27 Рівненської міської ради по Дубенській, 133 у м. Рівному передбачено здійснення таких заходів:

- Утеплення стін (7161,95 м²);
- Заміни вікон (607,23 м²) та зовнішніх дверей (54,64 м²) на енергоефективні;
- Утеплення покрівлі (3312,55 м²);
- Заміна вікон (зенітних ліхтарів) (179,28м²) на енергоефективні;
- Встановлення протипожежних металевих дверей (8,55м²).

У листопаді 2017 року працівники управління з питань стратегічного розвитку та інвестицій відвідали об'єкт ЗОШ № 27, на якому впроваджуються енергоефективні заходи: відбувається утеплення стін, даху, заміна вікон тощо. Проведено фотофіксацію уже зроблених робіт та висвітлено новину в мережі Фейсбук.

21 листопада 2017 року – відбулось засідання робочої групи з реалізації проекту. Обговорено поточний стан виконання робіт з енергозбереження в ЗОШ № 18 та 27, можливість виконання будівельних робіт до кінця 2017 року та в разі отримання Траншу 2 кредиту в обсязі 4 970 824 грн. можливість використання цих коштів за виконані роботи в поточному році.

Обговорено питання щодо подачі необхідних документів для формування Звіту прогрес 2.

В результаті обговорення було визнано як ризик освоєння коштів Траншу 2 кредиту до кінця 2017 року в зв'язку з несприятливими погодними умовами. Також була звернена увага, що у випадку неосвоєння цих коштів в поточному році бюджет міста матиме додаткові витрати щодо обслуговування кредиту. Тому було визначено доцільним перенести отримання Траншу 2 кредиту на початок 2018 року.

Грудень 2017 року – підготовка Екологічного звіту щодо прогресу реалізації проекту, а саме які зміни досягнуто у 2017 році в порівнянні з 2016 роком стосовно таких показників: використання теплової енергії, викиди CO₂, SO₂, NO_x, пил. Подача Звіту до відділу екології НЕФКО.

У грудні 2017 року – підготовлено та подано до компанії НЕФКО Запит на надання Траншу 2 кредиту в розмірі 4 970 824 грн.

3 жовтня 2017 року розпочалась робота щодо розробки та подачі проектних заявок стосовно спільної реалізації з НЕФКО таких проектів:

1. «Впровадження енергозбереження у навчальних закладах» (вартість 400 тис.євро).
2. «Впровадження енергозбереження в закладах та установах, що належать до комунальної власності міста Рівне» (вартість до 5 млн.євро з можливістю залучення грантових коштів фонду «E5P» - Фонд Східноєвропейського партнерства з енергоефективності та довкілля).

26 жовтня 2017 року – направлено лист до Ю.Шевчук стосовно намірів спільної реалізації з компанією НЕФКО (а саме, залучення співфінансування у вигляді кредитних коштів НЕФКО та грантових коштів фонду «E5P») 2 проектів.

З грудня 2017 року ведеться робота щодо збору інформації для заповнення аплікаційної форми заявки інвестиційних пропозицій та подачі її на розгляд представникам компанії НЕФКО.

Аплікаційна форма включає такі розділи: назва проекту, контактні дані позичальника, опис проекту з коротким переліком заходів, загальну вартість проекту, екологічні вигоди (CO₂, SO₂, NO_x, пил), експлуатаційні витрати (витрати на оплату теплової енергії), строк окупності, тарифи на теплову енергію, розрахунок інвестицій (витрати на проектування і планування, управління проектом, обладнання, монтаж, інше), переваги проекту, що важко обрахувати (екологічний, соціальний та інші ефекти), фінансування (сума та частка фінансування НЕФКО і міського бюджету).

У грудні 2017 року сформовано список об'єктів, стосовно яких проведено енергоаудити та які потребують першочергового впровадження енергоефективних заходів. Також визначено заходи на досліджуваних об'єктах, які мають середній термін окупності до 8 років.

Ці об'єкти включено до переліку, стосовно яких ймовірно відбудеться реалізація інвестиційних проектів з залученням кредитних коштів компанії НЕФКО та грантових коштів Фонду «Є5Р»..

1.2. УГОДА МЕРІВ-СХІД

Розмір гранту: від 500 до 1500 тис.євро.

Термін реалізації проекту: 24-36 міс.

Вимоги: економія енергії, зниження викидів CO₂, зниження експлуатаційних витрат.

У червні 2017 року управлінням з питань стратегічного розвитку та інвестицій було написано концептноту проекту «Енергоефективна термосанація будівель комунальної сфери в місті Рівному» та подано на конкурс Європейської комісії в рамках програми «Угода-мерів-Схід».

Лот 1: Україна

Сектор: Енергоефективність в громадських будівлях.

Концептуальна нота містила такі розділи:

1. Опис заходів: мета, специфічні цілі, зацікавлені групи, кінцеві бенефіціари, очікувані результати, головні заходи.

2. Актуальність заходів (відповідність цілям/секторам/темам/конкретним пріоритетам конкурсу пропозицій, відповідність конкретним потребам та обмеженням цільової країни/країн, регіонів та/або відповідних секторів (включаючи синергію з іншими ініціативами ЄС та уникнення дублювання), опис та визначення цільових груп та кінцевих бенефіціарів, їх потреб та визначення, яким чином заходи відповідатимуть цим потребам).

3. Головний заявник (співдоповідачі та пов'язані суб'єкти, якщо такі є).

4. Деталі проекту (фінансування проекту).

5. Декларація головного заявника.

Таким чином в кінці серпня 2017 року з Європейської комісії прийшло повідомлення про те, що проект «Енергоефективна термосанація будівель комунальної сфери в місті Рівному» пройшов **I відбір**.

У **жовтні 2017 року** до Єврокомісії було подано повну концептуальну ноту проекту, що містила такі документи:

I. Концептуальна записка.

1. Опис заходів.
  - 1.1. Детальний опис заходів проекту.
2. Методологія
  - 2.1. Методи реалізації проекту.
  - 2.2. Ступінь готовності до реалізації проекту та попередні досягнення.
  - 2.3. Відповідність проекту стратегічним цілям та документам.
  - 2.4. Процедури внутрішньої та зовнішньої оцінки досягнення результатів.
  - 2.5. Роль та участь суб'єктів та зацікавлених сторін.
  - 2.6. Організаційна структура та команда, запропонована для реалізації заходів.
  - 2.7. Основні засоби, запропоновані для реалізації проекту.
  - 2.8. Обсяг коштів необхідних для реалізації проекту та джерела їх фінансування.
3. Індикативний план дій для реалізації проекту.
4. Стійкість заходів.
  - 4.1. Очікуваний вплив заходів.
5. Мультиплікативність досвіду Проекту.
6. Аналіз ризиків (технологічний, соціально-політичні, інфляційний, ресурсний, екологічний).
7. Сталість результатів проекту (фінансова сталість, інституційна, політична, екологічна).
8. Досвід.
  - 8.1. Досвід реалізації проектів в даній сфері.
  - 8.2. Досвід реалізації проектів в інших сферах.

II. Бюджет проекту (розроблений з детальним фінансуванням заходів проекту).

III. Логіко-структурна матриця проекту (опис результатів проекту та індикаторів їх перевірки, включаючи базове значення індикатора, поточне та значення після впровадження проекту, опис джерел та засобів перевірки значень індикаторів, що планується досягти).

Концептуальна записка Європейською комісією оцінена у 79,5 балів зі 100 можливих.

1.3. IFC (Міжнародна фінансова корпорація)

Інвестиційний проект «Оновлення міського електротранспорту міста Рівного»

У червні 2017 року проект «Оновлення міського електротранспорту міста Рівного» було написано та подано до Міжнародної Фінансової Корпорації в рамках конкурсу, оголошеного Посольством України в Сполучених Штатах Америки, сектор: міський транспорт. Загальна вартість проекту становить 260 млн.грн.

Проект включає такі розділи:

I. Короткий опис/концепція проекту «Оновлення міського електротранспорту міста Рівного».

1. Актуальність проекту.
2. Цільові групи проекту.
3. Кінцеві бенефіціари проекту.
4. Проблеми, які вирішить реалізація проекту:
5. Цілі проекту.
6. Стратегічні документи, яким відповідають проблеми проекту.

II. Інформація про комунальне підприємство – виконавця/замовника проекту.

III. Стадія готовності проекту (наявність ТЕО та/або проектно-кошторисної документації).

IV. Бюджет проекту

V. Технічний опис проекту (заходи проекту).

VI. Очікуваний економічний, екологічний та інші ефекти.

1.4. Співпраця з Європейським інвестиційним банком

Кабінетом Міністрів України було прийнято рішення про доцільність залучення позики від Європейського інвестиційного банку для реалізації проекту «Програма розвитку муніципальної інфраструктури України» в обсязі 400 млн. євро.

23 липня 2015 року було підписано Фінансову угоду (проект «Програма розвитку муніципальної інфраструктури України») між Україною та Європейським інвестиційним банком про надання Україні кредиту у розмірі 400 млн. євро. Відповідно до Фінансової угоди відповідальним виконавцем є Мінрегіон, а кінцевими бенефіціарами – центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, державні та комунальні

підприємства (включаючи підприємства, державна чи комунальна частка в яких більше 50 відсотків).

Законом України від 3 лютого 2016 року № 975-VIII було ратифіковано Фінансову угоду між Україною та Європейським інвестиційним банком.

Європейський інвестиційний банк надав Україні кредит для реалізації проектів у сферах: теплопостачання, водопостачання та водовідведення, енергоефективність будівель, зовнішнє освітлення населених пунктів, поводження з побутовими відходами.

Кошти будуть виділені на фінансування державних інфраструктурних проектів у середніх і великих містах України. Основна спрямованість таких проектів – захист, відновлення та запобігання погіршенню стану об'єктів комунального господарства з поліпшенням їх енергоефективності.

Конкурс на отримання кредиту є досить великим. **За умовами отримання кредиту, процентна ставка становить:** фіксована (близько 1,31%) або плаваюча (близько EURIBOR + 21,6 б.п.).

Загальний період погашення позики (з урахуванням пільгового періоду) для субпроектів у сфері енергоефективності будівель становить 22 роки.

Пільговий період погашення позики – 5 років.

Мінімальна вартість субпроекту повинна становити 5 млн. євро.

Управлінням з питань стратегічного розвитку та інвестицій було подано анкету для конкурсу щодо участі в спільному з Європейським інвестиційним банком проекті «Програма розвитку муніципальної інфраструктури України», сектор: енергоефективність будівель. В рамках вищезазначеної програми планується реалізація субпроекту «Впровадження енергозбереження в закладах та установах, що належать до комунальної власності м. Рівне». Мета субпроекту – підвищення економічної та енергетичної ефективності ресурсів в закладах та установах, що належать до комунальної власності міста шляхом впровадження енергоефективних заходів.

В рамках інвестиційного субпроекту планується впровадити енергозберігаючі заходи в загальноосвітніх школах, спортивних, музичних школах, медичних установах, дошкільних закладах м. Рівне, з середнім терміном окупності 4-12 років. Кількість комунальних будівель, щодо яких буде проведено енергоефективні заходи в рамках субпроекту буде залежати від вартості та кількості таких заходів (орієнтовно 30-35 будівель).

Субпроект відповідає Муніципальній програмі сталого розвитку м. Рівного на 2013-2017 роки.

Впровадження субпроекту сприятиме зниженню викидів вуглекислого газу CO₂ та пом'якшенню ризиків, пов'язаних з безпекою енергопостачання.

Очікуваними результатами від впровадження субпроекту також є: зменшення видатків з міського бюджету на оплату енергоносіїв бюджетних установ, зниження споживання природного газу та електричної енергії, надання естетичного вигляду значній частині комунальних закладів, збереження

комунального майна, а також створення комфортних умов для перебування в закладах.

Заходи, що були здійснені в ході підготовки проектної пропозиції:

1. Підготовка Рішення міської ради «Про надання Виконавчому комітету Рівненської міської ради дозволу на участь у проекті «Програма розвитку муніципальної інфраструктури України».

2. Прийняття депутатами Рішення міської ради «Про надання Виконавчому комітету Рівненської міської ради дозволу на участь у проекті «Програма розвитку муніципальної інфраструктури України».

3. Відповідно до прийнятого рішення, Управління з питань стратегічного розвитку та інвестицій уповноважене направляти необхідні документи для участі у проекті «Програма розвитку муніципальної інфраструктури України».

4. Розроблено інвестиційне техніко-економічне обґрунтування субпроекту та подано його до Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.

5. Сформовано перелік об'єктів комунальної власності, щодо яких було проведено енергетичні аудити ПрАТ «Еско-Рівне», і щодо яких планується впровадження енергоефективних заходів.

6. Розроблено план погашення кредиту з врахуванням відсоткової ставки в розмірі 3% та 6%, що включає в себе ставку за ризик.

7. Подано пакет документів до Міністерства фінансів України щодо оцінки фінансового стану потенційного кінцевого бенефіціара (Виконавчий комітет Рівненської міської ради).

8. Подано до Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України оновлене техніко-економічне обґрунтування субпроекту «Впровадження енергозбереження в закладах та установах, що належать до комунальної власності м. Рівне» (травень 2017 року).

Техніко-економічне обґрунтування проекту містить такі розділи:

Резюме.

1. Базове дослідження існуючого стану.

1.1. Основні відомості.

1.2. Технічна оцінка.

1.2.1. Вибір об'єктів модернізації.

1.2.2. Оцінка енергетичних втрат.

2. Опис проекту.

2.1. Визначення рішень щодо підвищення енергоефективності.

2.2. Опис енергоефективних заходів.

3. Економічний аналіз проекту.

3.1. Оцінка капітальних витрат.

3.2. Оцінка економічного ефекту.

4. Показники інвестиційного проекту.

4.1. Фінансовий аналіз проекту.

4.2. Аналіз фінансових показників проекту.

5. Аналіз ризиків проекту.
  - 5.1. Технологічний ризик.
  - 5.2. Ризик вхідних ресурсів і матеріалів.
  - 5.3. Операційний ризик.
  - 5.4. Законодавчі ризики.
  - 5.5. Інфляційний ризик.
6. Оцінка інших наслідків проекту.
  - 6.1. Екологічна ефективність проекту.
  - 6.2. Оцінка соціального та екологічного ефектів.
    - 6.2.1. Соціальний вплив.
    - 6.2.2. Екологічний вплив.

1.5. Державний фонд регіонального розвитку

У квітні 2017 року управлінням з питань стратегічного розвитку та інвестицій написано та подано на конкурс Державного фонду регіонального розвитку такі проекти:

1. «Добудова незавершеного будівництва приміщення по вул. Драгоманова, 7 у м. Рівному під управління праці та соціального захисту населення Рівненського міськвиконкому».

Загальна вартість проекту: 19482,87 тис.грн.

2. «Капітальний ремонт Рівненського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I-III ступенів-спеціалізована школа» №26 Рівненської міської ради (заміна вікон та влаштування утеплення) по вул. Павлюченка, 24 у м. Рівному».

Загальна вартість проекту: 11554,65 тис.грн.

Також працівники управління долучилися до написання та подачі на конкурс таких проектів:

1. «Капітальний ремонт північної стіни фасаду приміщення Дитячо-юнацької спортивної школи №3 міста Рівного».

Загальна вартість проекту: 373,19 тис.грн.

2. «Капітальний ремонт індивідуального теплового пункту Дитячо-юнацької спортивної школи №3 міста Рівного за адресою: м. Рівне, вул. Макарова, 28а».

Загальна вартість проекту: 589,00 тис.грн.

В ході написання проектів було розроблено детальний бюджет фінансування проектів, детальний опис проблем, на вирішення яких спрямована реалізація проектів, очікувані кількісні та якісні результати проектів, детальний опис заходів проектів, план-графік реалізації заходів проектів, інновації проекту.

1.6. Обласний конкурс енергоефективності

У липні 2017 року управлінням з питань стратегічного розвитку та інвестицій було розроблено проект «Капітальний ремонт Рівненського

навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів-спеціалізована школа» №26 Рівненської міської ради (заміна вікон та влаштування утеплення) по вул. Павлюченка, 24 у м. Рівному» та подано на обласний конкурс проектів з енергоефективності.

Загальна вартість проекту: 11554,652 тис. грн.

В ході написання проекту було здійснено таку роботу: розроблено аналітичну записку проекту, визначено актуальність проекту, мету, завдання, цілі, детально описано основні заходи проекту, визначено очікувані результати проекту, цільові групи проекту та зацікавлених сторін проекту, здійснено розрахунок окупності проекту, економії паливно-енергетичних ресурсів в натуральних показниках з перерахунком у т.у.п. та відсотках, на скільки відбудеться скорочення або заміщення використання природного газу (теплової енергії) внаслідок реалізації проекту, визначено джерела фінансування проекту та детальний розпис бюджету проекту відповідно до заходів, здійснено опис популяризації успішного досвіду у вирішенні проблемних питань підвищення енергоефективності та заплановане висвітлення результатів реалізації проекту.

2. Координація роботи з впровадження системи управління якістю відповідно до вимог європейського стандарту ISO 9001:2015 у виконавчих органах Рівненської міської ради

Підготовча робота щодо впровадження системи управління якістю у виконавчих органах Рівненської міської ради розпочалась ще у 2015 році.

Першочергово, працівниками управління був здійснений аналіз стану впровадження системи управління якістю відповідно до міжнародного стандарту ISO 9001 у виконавчих органах по обласних центрах в Україні.

Наступним кроком, стала участь представників управління з питань стратегічного розвитку та інвестицій у внутрішньому аудиті Прозорого офісу м. Вінниця. Після ряду організаційних заходів, міським головою було прийнято рішення щодо впровадження системи управління якістю у виконавчих органах Рівненської міської ради.

Управління з питань стратегічного розвитку та інвестицій є ініціатором рішення Рівненської міської ради рішення Рівненської міської ради №2266 від 29.12.2016 «Про внесення змін та доповнень до Програми соціально-економічного розвитку міста Рівного на 2015 – 2019 роки, затвердженої рішенням Рівненської міської ради від 26.02.2015 № 4904», відповідно до якого передбачено впровадження системи управління якістю в роботі виконавчих органів Рівненської міської ради відповідно до міжнародного стандарту ISO 9001:2015.

На даний час проведено вступний аудит у виконавчих органах Рівненської міської ради, здійснено перевірку положень структурних підрозділів, проведено консультації у сфері будування системи управління якістю в структурних

підрозділах РМР відповідно до вимог європейського стандарту ISO 9001:2015, здійснено професійну підготовку спеціалістів за напрямком «Система управління якістю. Вимоги відповідно до стандарту ISO 9001:2015».

Розпорядженням міського голови №329-р від 10.04.2017 Уповноваженим з питань системи управління якістю призначено заступника міського голови Віталія Германа.

Розпорядженням міського голови №331-р від 11.04.2017 затверджено Політику якості з метою впровадження в роботі виконавчих органів Рівненської міської ради.

У структурних підрозділах виконкому призначено відповідальних осіб за Політику якості.

25-26 квітня 2017 року проведено перший етап підготовки групи внутрішніх аудиторів системи управління якістю відповідно до стандарту ISO 9001:2015.

Учасники навчання ознайомилися з принципами здійснення аудиту, керування програмою аудиту: встановлювання цілей та формування програми аудиту, виконання та моніторинг програми аудиту, критичне аналізування та поліпшування програми аудиту та основними положеннями здійснення аудиту.

Участь у навчанні взяли понад 30 працівників структурних підрозділів виконкому та апарату ради. Учасники навчання отримали відповідні сертифікати.

У період з 23 по 27 жовтня 2017 року у структурних підрозділах виконавчого комітету Рівненської міської ради були проведені внутрішні аудити.

У період з 1 по 6 грудня 2017 року у виконавчому комітеті Рівненської міської ради з метою сертифікації системи управління якістю в роботі Рівненського регіонального центру надання адміністративних послуг, відповідно до міжнародного стандарту ISO 9001:2015 перебували міжнародні

експерти Кшиштоф Садовскі (експерт компанії BSI Group Polska) і Тадеуш Сабік (консультант ТОВ «Європейський Інститут Управління»).

Група компаній BSI також здійснює сертифікацію у Вінницькій міській раді з 2007 року.

Дана компанія була заснована як Комітет стандартів техніки в Лондоні в 1901 році. Згодом він продовжив свою роботу з стандартизації та став Британською асоціацією технічних стандартів у 1918 році.

У 1931, році після отримання Королівської хартії в 1929 році, прийняв назву Британський інститут стандартів. У 1998 році торгова назва була змінена на BSI Group.

Група є визнаним авторитетом і лідером у сфері сертифікації систем менеджменту і є одним з найбільших органів з сертифікації у світі – більше 80 тис. клієнтів у 182 країнах світу.

Компанія є автором національних стандартів Великобританії.

Місто Рівне – **перше в Україні**, де виконавчі органи Рівненської міської ради проходять сертифікацію відповідно до міжнародного стандарту ISO 9001:2015.

Експерти відзначили високий рівень організації Рівненського регіонального центру надання адміністративних послуг.

Система управління якістю відповідно до вимог ISO 9001:2015 орієнтована на потреби клієнтів, в даному випадку містян, які отримують адміністративні послуги від органів місцевого самоврядування.

Впровадження системи ISO не лише сприятиме підвищенню рівня надання послуг мешканцям, а й привертатиме увагу інвесторів, які прагнуть мати справу із владою найвищих європейських стандартів.

3. Отримання відзнак Парламентської Асамблеї Ради Європи

Управління з питань стратегічного розвитку та інвестицій здійснило підготовку та подачу заявки на отримання чергової відзнаки в системі нагород Парламентської Асамблеї Ради Європи.

Аплікаційна форма (15 сторінок тексту англійською мовою + ілюстрації) містить інформацію згідно таких пунктів: членство в міжнародних організаціях, взаємодія з містами-побратимами, зв'язки муніципалітетів, персональні обміни, європейські події, що відбуваються у нашому місті, День Європи, поширення європейської ідеї, європейська солідарність, інші ініціативи.

22 квітня 2015р. на черговій сесії Парламентської Асамблеї Ради Європи, за рішенням комітету соціальних питань, охорони здоров'я та сталого розвитку ради Європи, місту Рівне вручили почесний Європейський Диплом, першу сходинку в системі нагород Ради Європи.

У червні 2015р. міський голова Рівного отримав у Страсбурзі (Франція) цю високу відзнаку.

Після отримання Диплому – місто Рівне має можливість подавати заявку на отримання інших відзнак Ради Європи: Почесний Прапор, Таблицю Європи і Приз Європи, що у свою чергу надасть інвестиційної привабливості нашому місту, зарекомендує нас, як місто-партнер Європейського Союзу та відкриє можливість реалізації проектів ЄС в Східній Європі.

У грудні 2017 року управлінням з питань стратегічного розвитку та інвестицій було підготовлено черговий пакет документів для подачі до Парламентської Ради Європи на отримання чергової нагороди (Почесного Прапора).

4. Підготовка інвестиційних пропозицій

Розроблено і опубліковано на сайті виконкому у рубриці «Інвестиційна політика» Каталог інвестиційних пропозицій, в якому підготовлені пропозиції типу «Грінфілд» (вільні земельні ділянки) та «Браунфілд» (вільні виробничі площі).

В інвестиційних пропозиціях міститься інформація щодо власності земельних ділянок та виробничих приміщень, наведена основна характеристика, транспортна інфраструктура та інженерно-технічна інфраструктура земельних ділянок та майнового комплексу.

Працівниками управління опрацьовано проектну документацію земельних ділянок, визначено на картах місцезоташування ділянок. Також підготовлено анкети ділянок, що включають в себе таку інформацію: власність земельної ділянки, характеристику, транспортну інфраструктуру, інженерно-технічну інфраструктуру. Працівники управління здійснили виїзд на місця розташування ділянок і зробили їх фотофіксацію

5. Розробка інформаційних матеріалів

1. Працює в тестовому режимі трьохмовний веб-сайт управління з питань стратегічного розвитку та інвестицій: <http://www.investrv.gov.ua/>, де будуть розміщені інвестиційні пропозиції, вільні земельні ділянки з геолокацією, Дорожня карта інвестора, Інвестиційний паспорт міста Рівного.

2. Опубліковано на сайті виконкому у рубриці «Інвестиційна політика» Інвестиційний паспорт міста Рівного – інформаційний бюлетень, що містить корисну і цікаву інформацію для потенційних інвесторів та дані для інвестиційних прогнозів. Інформація наведена в Інвестиційному паспорті допоможе потенційному інвестору зорієнтуватися у пошуку напрямів розвитку для бізнесу, а також спрямована на розкриття і реалізацію інвестиційного потенціалу регіону.

3. Проведено поглиблений аналіз стану та перспектив інвестиційного розвитку міста та надано інвестиційні пропозиції щодо вільних ділянок та виробничих приміщень, які розміщені на карті ОДА «Invest map Rivne region». Дана карта є електронним відображенням інвестиційного потенціалу Рівненської області і сприятиме розширенню можливостей для ознайомлення потенційних інвесторів з об'єктами для інвестування. В інвестиційних пропозиціях, що розміщені на карті, зазначено місце розташування об'єкта, його загальну площу, детальну характеристику, форму власності, цільове та функціональне призначення, підведення до об'єкта комунікації.

На карті «Invest map Rivne region» в каталозі інвестиційних пропозицій розміщено інформацію щодо земельних ділянок типу «Грінфілд» та «Браунфілд».

4. Актуалізовано Дорожню карту інвестора. На даний час іде робота над розробкою графічної подачі даного документу.

6. Робота щодо підготовки Стратегії розвитку міста Рівного

Проведено наступні роботи:

1. Проведення дослідження щодо інших міст України, хто є розробником Стратегій розвитку (Київ, Ужгород, Івано-Франківськ, Тернопіль, Вінниця, Львів, Одеса).

2. Участь у фокус-групах з планування та розробки стратегії розвитку Рівного: розвиток інфраструктури (транспорт, зв'язок, будівництво, енергоефективність, урбаністика і т.п.), культура, туризм, спорт.

3. Визначено сильні та слабкі сторони міста Рівного в розвитку інфраструктури, можливості та загрози.

4. Проаналізовано діючі цільові програми міста Рівного, що спрямовані на розвиток інфраструктури міста.

5. Проаналізовано структуру видатків бюджету міста Рівного за 2016 та 2017 роки на енергоносії, житлово-комунальне господарство, культуру і мистецтво, фізичну культуру і спорт, освіту.

6. Проаналізовано способи, обсяги та джерела фінансування написання стратегій розвитку в інших містах України (Бердянськ, Луцьк, Львів).

Управлінням з питань стратегічного розвитку та інвестицій було здійснено підготовку та подачу до Асоціації міста України в рамках проекту USAID «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні» (ПУЛЬС) аплікаційної форми (заявки) для участі у річному циклі навчання з розробки стратегій.

За результатами оцінки заявок, місто Рівне було відібране для участі у проекті. У червні 2017 року представники міста Рівне взяли участь у першій тематичній сесії – дводенному навчанні. У липні-серпні 2017 року відбулись тематичні зустрічі з представниками громадських організацій щодо ознайомлення з підготовкою та написанням Стратегії розвитку міста Рівного та у вересні 2017 року сформовано фокус групи з планування та розробки стратегії розвитку Рівного.

У жовтні 2017 року зібрано інформацію щодо інвестиційної діяльності, розвитку економічної, медичної галузі, статистичних даних для заповнення Профілю міста, що є одним з етапів розробки Стратегії розвитку міста Рівне.

Протягом листопада-грудня 2017 року відбувались засідання фокус груп по тематичних напрямках, на яких визначено сильні та слабкі сторони міста Рівного, можливості та загрози його розвитку.

27 грудня 2017 року відбулась презентація напрацювань фокус груп з проведення SWOT аналізу міста Рівного.

7. Реалізація Міської цільової програми «Громадський бюджет у місті Рівному на 2016 – 2020 роки»

У вересні 2017 року за дорученням міського голови № 08-1356 від 22.08.2017 року працівниками управління з питань стратегічного розвитку та інвестицій здійснено експертизу (аналіз) проектів, що були подані на конкурс Міської цільової програми «Громадський бюджет у місті Рівному на 2016 – 2020 роки».

Проаналізовані такі проекти:

1. «Презентаційні проморолики міста Рівне (кіноальманах-максі)».
2. «Презентаційні проморолики міста Рівне (кіноальманах-міні)».
3. Проект громадської освіти «Управлінські двобої».
4. «Вільний простір для вільного бізнесу (коворкінг-цент)».

За результатами оцінки та депутатського голосування проект громадської освіти «Управлінські двобої» відібрано та буде реалізовано з бюджету міста у 2018 році.

Управління з питань стратегічного розвитку та інвестицій відповідальне за реалізацію проекту Громадського бюджету у місті Рівному на 2016-2020 роки «Управлінські двобої».

Проект передбачає:

- 1) проведення тренінгів з ефективного управління, технологій, комунікацій та вирішення конфліктів в особистій, громадській та підприємницьких сферах, 9 дводенних тренінгів;
- 2) проведення 9 відкритих турнірів з Управлінських двобоїв;
- 3) організація зйомок телепередач у форматі ток-шоу;
- 4) промоційна кампанія.

8. Інша робота

1. Управління з питань стратегічного розвитку та інвестицій здійснило підготовку аплікаційної форми до міжнародного офісу Європейської енергетичної відзнаки (ЄЕВ).

ЄЕВ – це система управління якістю та сертифікації для міських громад та регіонів. Метою ЄЕВ є зменшення енергоспоживання та викидів вуглекислого газу на місцевому рівні за рахунок збільшення енергоефективності та використання поновлюваних джерел енергії.

Дана заявка успішно пройшла 2 етапи оцінювання у міжнародному офісі Європейської енергетичної відзнаки.

2. Налагоджено співпрацю між управлінням з питань стратегічного розвитку та інвестицій та ГО «Трансперенсі Інтернешнл Україна», в рамках реалізації проекту «Розбудова прозорості в містах України». Даний проект реалізується спільно з Інститутом Політичної Освіти за підтримки Фонду демократії ООН.

3. Управління з питань стратегічного розвитку та інвестицій спільно з Урядом міста Люблін здійснило підготовку та подачу проекту «Стартапи та міський простір ко-воркінгу як інноваційні інструменти розвитку сучасного мікро- і малого підприємництва в Україні» в рамках програми Міністерства закордонних справ «Польська допомога для розвитку 2017».

4. Управління з питань стратегічного розвитку та інвестицій, у тісній співпраці з ПриватБанком, розробили проект презентації електронного квитка для міста Рівного. Участь у обговореннях брали керівники профільних управлінь та підприємств.

У березні 2017 року було презентовано варіант запровадження технології оплати проїзду в громадському транспорті Рівного за допомогою QR-коду. Технологія оплати базується на використанні ІТ платформи ПриватБанку.

5. Управління з питань стратегічного розвитку та інвестицій здійснило реєстрацію в системі PADOR, яка використовується Європейською Комісією для оцінки операційних і фінансових можливостей організації, а також для перевірки прийнятності участі в тому чи іншому конкурсі проектних пропозицій. Для цього Управління зареєстрували на Порталі <http://ec.europa.eu/europeaid/work/onlineservices/pador/>.

Реєстрація в системі PADOR дозволить спростити пошук партнерів.

Також управління здійснило реєстрацію на платформі PROSPECT. Це нова онлайн-система, розроблена для спрощення подання заявок на грантові програми від Європейського Союзу, зокрема, ті, які фінансуються за допомогою провідної ініціативи Європейського Союзу «Угода Мерів».

6. 15 березня працівники управління з питань стратегічного розвитку та інвестицій з лекцією відвідали Національний університет водного господарства та природокористування. Студентам спеціальності «Міжнародна економіка» та викладачам університету розповіли про діяльність управління, стан інвестиційної привабливості міста Рівне, актуальні гранти.

7. 27 березня 2017 року працівники управління з питань стратегічного розвитку та інвестицій взяли участь у практикумі за напрямком «Проектний менеджмент. Міжнародна допомога проектів місцевого розвитку. Формування проектних команд», організованого Рівненським відділенням Асоціації міст України.

8. 29 серпня 2017 року, відбулося третє засідання робочої групи з впровадження електронного квитка в громадському транспорті, яка активно працює при Міністерстві інфраструктури, і в якій взяли участь представники управління з питань стратегічного розвитку та інвестицій. На засіданні були присутні Міністр інфраструктури України – Омелян Володимир Володимирович, а також колишній Міністр економіки та транспорту Угорщини Януш Кок.

Основними цілями засідання робочої групи були: обговорення технологій, які використовуються в системах збору платежів, стандарти збору платежів за проїзд, обговорення майбутніх тенденцій розвитку, світові системи збору

платежів за проїзд та основні проблеми впровадження електронного квитка в громадському транспорті.

9. 14 жовтня 2017 року у місті Рівному відбулось засідання в рамках розробки стратегії розвитку міста Рівного, на якому був присутній Кшиштоф Лонтка, який надав кейси написання та впровадження стратегії розвитку м. Люблін. було обговорено, як формувався шлях розвитку м. Люблін та якою є роль органів місцевого самоврядування, бізнесу та громадськості в розробці стратегії розвитку міста.

10. 7 листопада у місті Києві відбулась щорічна конференція «Енергоефективність та відновлювані джерела енергії: сьогодення та перспективи», що була організована Асоціацією з енергоефективності та енергозбереження. Захід відбувся під егідою Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України та за підтримки USAID, Угоди Мерів та Німецького товариства міжнародного співробітництва GIZ. На заході були присутні представники від міста Рівного – Ширко Роман Володимирович та Матвійчук Анатолій Олександрович.

11. 28 грудня 2017 року представники управління з питань стратегічного розвитку та інвестицій відвідали майстер-клас з пректного менеджменту Кшиштофа Лонтки, голови Керівного комітету програм та проектів фінансованих Євросоюзом, організатор і громадський діяч (Люблін, Польща) та провів День навчання проектного менеджменту.

12. Управління з питань стратегічного розвитку та інвестицій постійно займається пошуком грантів та програм, пріоритетом яких є підвищення енергоефективності та енергозбереження. Проводиться систематична робота в налагодженні контактів з міжнародними організаціями, фондами і фінансовими інституціями. Здійснюється моніторинг діючих грантових та кредитних програм.

13. Виконання комплексних доручень голови ОДА, заступників голови ОДА, опрацювання запитів на доступ до інформації, опрацювання звернень інвесторів.

14. Опрацювання звернень інвесторів.

15. Моніторинг і аналіз інвестиційної діяльності, вивчення динаміки експорту, імпорту, капітальних інвестицій, прямих іноземних інвестицій.

16. Пошук грантів та програм, пріоритетом яких є підвищення енергоефективності та енергозбереження. Проводиться систематична робота в налагодженні контактів з міжнародними організаціями, фондами і фінансовими інституціями. Моніторинг діючих грантових та кредитних програм.

17. Аналіз сучасних тенденцій розвитку місцевого самоврядування (інновації, електронне урядування, електронна демократія).

9. Аналіз зовнішньоекономічної та інвестиційної діяльності у місті Рівне

У січні–вересні 2017 року експорт товарів становив 56,3 млн. дол. США, імпорт – 113,5 млн. дол. США (рис.1.).

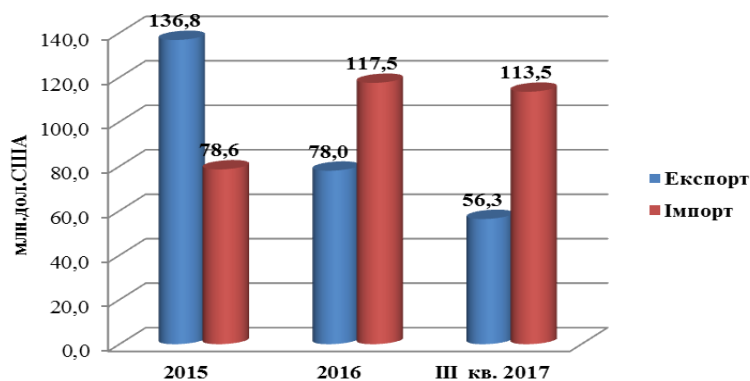

Рис.1. Динаміка експорту та імпорту

Оснoву товарної структури експорту склали продовольчі товари та сировина, машинобудівна продукція, деревина та вироби з деревини, продукція нафтохімічного комплексу (рис. 6.2.).

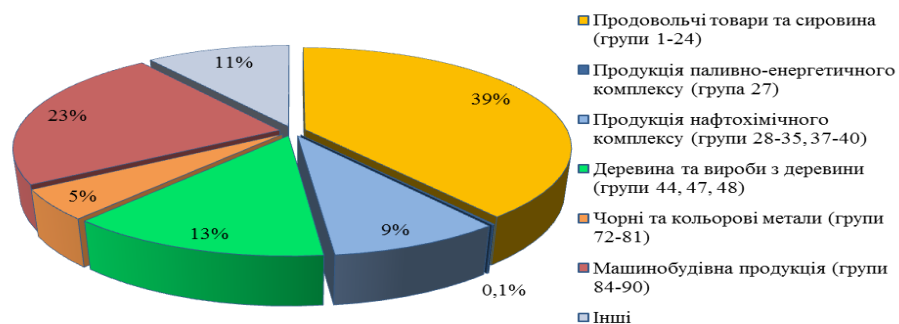

Рис. 2. Товарна структура експорту

Найвагоміші експортні поставки товарів здійснювалися до Польщі, Німеччини, Італії, Російської Федерації, Угорщини, Франції, Колумбії, Білорусі.

Оснoву товарної структури імпорту склали продукція нафтохімічного комплексу, машинобудівна продукція, продовольчі товари та сировина, деревина та вироби з деревини.

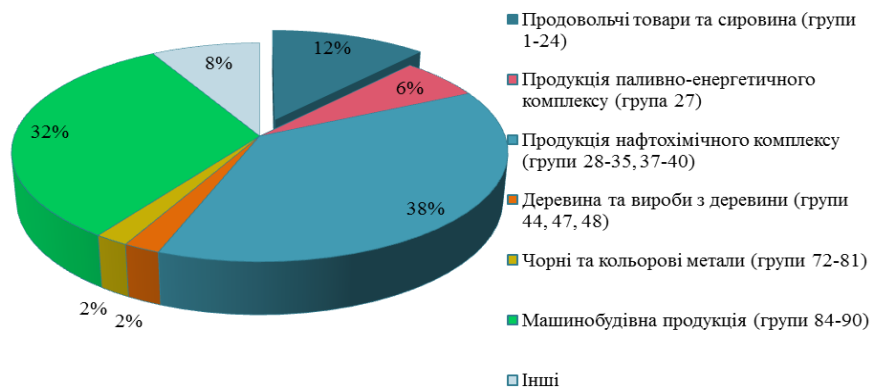

Рис. 3. Товарна структура імпорту

Найбільші імпортні надходження товарів здійснювалися з Російської Федерації, Німеччини, Польщі, Білорусі.

Станом на 01.07.2017 р. обсяг прямих іноземних інвестицій (по наростаючому підсумку) складає 101,6 млн. дол. США (рис. 6.4.).

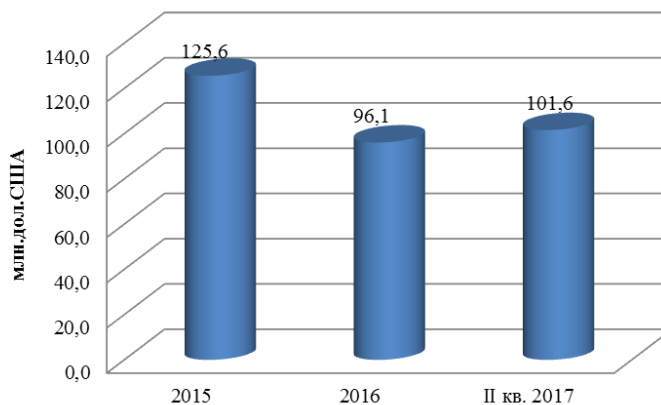

Рис. 4. Динаміка прямих іноземних інвестицій

Місто Рівне має досить високий рівень обсягу прямих іноземних інвестицій на одиницю населення (табл. 1.).

Таблиця 1.

Обсяг прямих іноземних інвестицій в сусідніх містах станом на 01.07.2017

Міста	Обсяг прямих іноземних інвестицій, млн. дол. США	На одиницю населення, дол. США.
м. Львів	642,4	855,8
м. Рівне	101,6	415,6
м. Луцьк	76,7	354,3
м. Житомир	227,4	314,2

Створення привабливого інвестиційного клімату зі стабільними та прозорими умовами сприяє приходу іноземних інвесторів у місто Рівне.

Начальник управління

Р. Ширко